

ACC. N.R. M. 9764:1-9.

Landskap: Småland Upptecknat av: Jan-Öjvind Swahn  
 Härad: \_\_\_\_\_ Adress: \_\_\_\_\_  
~~Sothen~~ Växjö stad Berättat av: Fröken Mia Pettersdotter  
 Uppteckningsår: 1944 Född år 1859 i närheten av Växjö

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Präster	1
Kyrkvärddar	2
Begravning av självspillingar	3
Kyrkogården, dess vård	4
Sägner om kyrkogården	4
Sägen om gengångare	6
Sägen om kortspelande drängar	6
Nyfött barn har "sölv" om halsen	7
Bortbytingstro	7
Skäver	7
Om en trollkunnig bondgumma och Jesper Svedberg	7
Villarpasköttet	8
Tvedäggingar	9
Nässelfeber botas genom blåsning genom nässelstjälkar	10

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 9764: /.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Präster.

Andersson, biskopen, han var ingen stor talare just, men han var en goer och snäller man. Domprost Ekedahl var också en mycke fin man, men se, hans barn, de kunde inte vara goda vänner se, ja, de kunde inte va ens under samma tak de. Biskop Lindström var en stortalarel och han var så fuler, så fuler, men när han hade predikat en liten stund, så satt ja där bara och tyckte att han var så granner, så granner. Lindgren var också en stor predikant. Reuterschöld, ja, han var här inte så länge han. Så var här en gammal en som hette Elmgren. När han tilltalade någon, och det gjorde han rätt ofta, på gatan eller så, så sa han bara som så: Var bor du, du? Vad heter du, du? Var tjänar du nånstans, du? Hallberg, han hade ett fösskräckligt klent utförande av vad han sa, men det han sa, det sa han med så vackra ord, så. Men en mycket snäll och bra präst, det var han.

ACC. N:R M. 9764:2.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Kyrkvärdar.

Peder Gustafsson har varit kyrkevärd. Han kallades för Pede han. Vid håvgång går kyrkevärdarna med håven. Men det är rätt så nytt, förr så offrade de framme vid altaret eller i en offerskål i sakristian. Men nu är det håvgång. Melin, det var en annan präst, och den, han var en redier väckelsepredikant. Men det var förstas det att han alltid hoppade och levde så.

ACC. N:R M. 9764:3.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Självspillingars begravande.

De som tog livet av sej, deras kistor asade de över muren  
och begravde i ett särskilt hörn, och de fick inte läsa och  
inte sjunga något.

ACC. N:R M. 9764:4.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Kyrkogården. Vård och sägner.

Förr, om det var så att man ville vårda självver, så gjorde de det, men annars så fick de växa igen och sen efter en del år så grov de upp det. Och då hittade de så mycket saker, och då kunde en se, om de hade blivit salia.

Det var farligt att röra där. Hade ett barn fått skärvan, så tog de jord där och bad att de skulle få ta jord där först och så gav de barnet dricka av vattnet och så la de det i en kopp och lät så barnet dricka och så lämnade de det tillbaka och så tackade de för lånet sen.

Och om man ville ta en blomma där, så fick man be om lov.

Man var alltid rädd för att gå förbi där på natten.

Prosten Ekedal stillade en gång oroen på där (Obs. att berätterskan inte ville nämna kyrkogården vid namn!). Drängen skjussade honom dit, och så sa han till drängen att inte titta efter och prosten han sa: Ja, nog är det väl lissamt att veta att det

ACC. N:R M. 9764:5.

finns såna människor som han. Se, han hade flyttat råmärken,  
och det är farligt, det står i bibelen.

Han Ekedal fick en gång resa ända ner i Skåne och göra det, för  
det är ju inte alla som kan det. De säger de har en svartkonst-  
bok.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

ACC. N:R M. 9764:6.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Sägner.

Det var en gumma, vars man var dö, men hon hade ingen rö, och hon brukade att tala med sin mans grav, och han kom till henne om natten, och då tände de två ljus vid hennes säng och så sjöng de Halleluja, och sen blev det lugnt, och det har jag hört henne tala om.

---

Julafton var det fyra drängar som satt och spelade kort, det var två från huset och så var det två andra och så tappade de ett kort och så böjde de sej ner och skulle ta opp det och då så var där en hund under bordet och han var så svarter och hade rött gap och de ble så rädda så de sprang. Och an av dem dog, och en blev svagsint och en blev gudfruktig. Den fjärde, det var Petter på Bjölken och han var så gudfruktig sen, och han hängde sej han.

ACC. N:R M. 9764:7.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Regler för barn och mödrar, bot för sot, trollkärning.

När barnet var nyfött knöt de ett sölv på barnet runt om hälsen, det skyddade för ont. Kvinnan fick inte gå ut under bar himmel förrän hon hade blivit kyrketagen.

Barnet fick inte ligga för öppet fönster för då kanske den onde tog det och la dit ett annat i stället.

---

Skäver kunde ingen doktor bota. Prostinnan Sandström, hon botade min systerdotter, och hon ble bra. Och hon botade doktors barn med.

---

Det var en gammal gumma som var instämd för vidskepelse för Jesper Svedberg. Och då fick hon berätta hur det stod till med det de sa, att hon hade trullat. Och då sa hon: Jo, det var så att det kom två djäknar en kväll och fick låna hus, och då hade vi en liten sjuker kalv, och i ersättning för att de hade fått hus-



ACC. N:R M. 9764:8.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

rum och litet kaffe (sic!), så gav de mej ~~en~~ en liten knuta, som jag skulle bära på mej jämt jämt och aldrig ta bort, och jag fick inte tala om det, och jag band den på kalven, och då ble den bra. Och sen har den botat många djur i byen. Och då sa de till henne att hon skulle visa upp den häringa knutan och det gjorde hon, och det var en liten liten knuta som var både smutsig och daner. De va en liten hötuss och den var i en lase. Och så brukade hon säga: Kalv, vit eller röd, vill du inte leva, så får du dö. Och gumman, hon ble frikänd, hon. Se om bara troen är utå den rätta sorten, då är det allt en god sak det.

---

De kallade det för Villarpasköttet och då var de sjuka och hade värk i armen och så satte de sej på en sten och så skulle de skjya med en liten pilabössa tre gånger över den sjuka lemman och så ble de bra. Min mor, hon gjorde det.

---

ACC. N:R M. 9764:9.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Tvedäggingar, det har han väl hört talas om, va? Så det vill han väl inte höra om. Jo, det var så att om det var ett avvant barn och det fick dia sen igen, så blev den olyckelig. Blyapellen, han var en sån den, och de fick aldrig gå in i lagården för då så blev djurena sjuka.

---

Om man hade nässelfeber så blåste man genom nässelpipor över dem som hade det. Det var de nässelstjälkarna som stod kvar från i fjor och dem tog man och blåste igenom över den som var sjuk, då så blev han bra, ja jag vet en som blev botad på det viset i min tid.

Men se sånt kan inte doktare förstå sej på, nej då.